

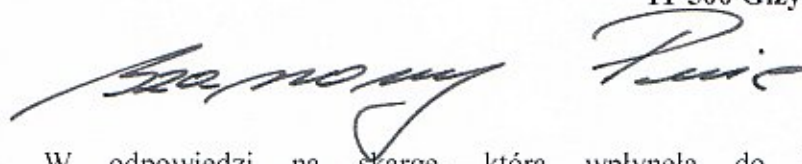
MINISTERSTWO ZDROWIA

Warszawa, 2013-06-28

Departament
Nauki i Szkolnictwa Wyższego

MZ-NSK-075-36305-12/WD/13

Pan Marek Jasudowicz
Stowarzyszenie Kochamy Mazury
Al. Wojska Polskiego 8
skr. poczt. 6
11-500 Giżycko

W odpowiedzi na skargę, która wpłynęła do Ministerstwa Zdrowia w dniu 25 kwietnia 2013 r., w sprawie działalności Pani prof. dr hab. Krystyny Pawlas konsultanta krajowego w dziedzinie zdrowia środowiskowego, Departament Nauki i Szkolnictwa Wyższego uprzejmie informuje, że wobec podejrzenia wystąpienia konfliktu interesów oraz w trosce o zachowanie najwyższych standardów pełnienia funkcji konsultanta krajowego, odwołano Panią Profesor z funkcji konsultanta krajowego w dziedzinie zdrowia środowiskowego z dniem 14 czerwca 2013 roku.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Nauki i Szkolnictwa
Wyższego
Edyta Kramek

Stowarzyszenie Kochamy Mazury
Al. Wojska Polskiego 8
Skrytka pocztowa 6
11-500 Giżycko

Minister Zdrowia
Pan Bartosz Arłukowicz
Ministerstwo Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

Pragniemy poinformować, że prof. dr hab. Krystyna Pawlas, krajowy konsultant w dziedzinie zdrowia środowiskowego, jest jednocześnie członkiem rady nadzorczej spółki **Wind Force Technologies sp. z o.o.** (KRS: 0000432679), tj. spółki trudniącej się m.in. handlem, dystrybucją, wytwarzaniem i przesyłaniem energii elektrycznej. Nazwa firmy wskazuje, że spółka prowadzi działalność w zakresie energetyki wiatrowej.

Pisma wyrażające stanowisko Ministra Zdrowia (m.in. *Znak sprawy MZ-ZP-Ś-079-23709-4/EM/13*) w sprawie oddziaływania turbin wiatrowych na zdrowie ludzi przywołują m.in. opinie Prof. Pawlas, zgodnie z którymi turbiny wiatrowe mogą być lokalizowane w najbliższym sąsiedztwie siedlisk ludzkich, co jest w sposób oczywisty korzystne dla interesów komercyjnych podmiotów działających w tym sektorze energetyki. W swoich wystąpieniach publicznych Profesor Pawlas wygłasza opinie cechujące się jednostronnością i brakiem zrozumienia realiów funkcjonowania farm wiatrowych, które zrodziły już setki protestów publicznych w naszym kraju (przykładowo:

<http://www.golcza.pl/index.php/pl/component/content/article/58-news2012/836-spotkanie-z-prof-dr-hab-n-med-krystyn-pawlas>).

W szczególności, w piśmie Departamentu Zdrowia Publicznego Ministerstwa Zdrowia MZ-ZP-Ś-079-23709-4/EM/13 wskazuje się na braki unormowań i metodyki w zakresie oddziaływania turbin wiatrowych na zdrowie człowieka, a zatem na kwestie mające zasadnicze znaczenie dla określenia bezpiecznej odległości tych urządzeń od siedzib ludzkich. Jednocześnie przywołuje się opinię „krajowego konsultanta”, który dezawuuje wszystkie wątpliwości w tej dziedzinie. Krajowy konsultant w tym piśmie jest tajemniczą, anonimową postacią, nie wymienioną z nazwiska ani z tytułu naukowego. Sprawia to wrażenie, że jakaś „niewidzialna ręka” pomaga Ministerstwu formułować wnioski i opinie wobec różnorodnych badań i światowego dorobku naukowego. Opinie te sprowadzają się do zanegowania przez owego krajowego konsultanta wszelkiej wiedzy niezgodnej z postulatami rozwoju wiatraków bez względu na koszty społeczne i ekonomiczne.

Opinie konsultanta krajowego, w szczególności konsultanta w niezwykle ważnej dziedzinie zdrowia środowiskowego, powinny cechować się całkowitą bezstronnością w ocenie stanu wiedzy naukowej i cieszyć się niepodważalnym zaufaniem społecznym.

W świetle powyższego, domagamy się wyłączenia prof. Pawlas z opiniowania spraw związanych z oddziaływaniem turbin i farm wiatrowych na ludzi i środowisko.

Z poważaniem,

Marek Jasustowicz

Do wiadomości:

- Sejmowa Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- Sejmowa Komisja Zdrowia
- Ministerstwo Gospodarki, Departament Odnawialnych Źródeł Energii
- Minister Środowiska

Stowarzyszenie „Kochamy Mazury”

Tel. 534 711 670 www.kochamymazury.pl kontakt@kochamymazury.pl

Ministrze zdrowia, te opinie są stronnicze!

Apele do ministra, by w sprawie oddziaływania wiatraków na zdrowie ludzi nie brał pod uwagę opinii krajowego konsultanta wysyłają oponenci budowy turbin. Zarzucają profesor Krystynie Pawłas, że jest stronnicza, ponieważ działa w spółce zajmującej się dystrybucją i wytwarzaniem energii, w tym wiatrowej.

– Co takiego? – dziwi się zainteresowana. – To pomówienie, które ma podważyć moją wiarygodność. Nie zasiadam w żadnej radzie nadzorczej i nie reprezentuję żadnej prywatnej spółki.

Na początku tego roku stowarzyszenie „Kochamy Mazury” wystąpiło do ministra zdrowia z prośbą o sporządzenie ekspertyz, które dadzą jednoznaczny odpowiedź na pytanie: wiatraki szkodzą zdrowiu, czy nie? W odpowiedzi na to wystąpienie Woj-

Dalej od domu

Przeciwnicy farm wiatrowych chcą, by były one lokalizowane od siedlisk w odległości co najmniej dwóch kilometrów. Dlatego proszą ministra zdrowia o wiarygodne opinie na temat szkodliwości turbin. Ministerstwo odpowiada, że wystarczającym dokumentem jest raport oddziaływania na środowisko, który inwestor musi przedstawić władzom gminnym.

ciech Kłosiński, zastępca dyrektora departamentu zdrowia publicznego, wyjaśnił, że zastąpienie tradycyjnych źródeł energii przez odnawialne jest konieczne. Urzędnik, powołując się

na opinię krajowego konsultanta w dziedzinie zdrowia środowiskowego, dodał, że farmy wiatrowe nie emitują szkodliwych substancji do środowiska. Wprawdzie nie ma wyników badań naukowych, ale nic nie wskazuje na to, by hałas od działających turbin powodował inne, fizjologiczne skutki zdrowotne niż środowiskowy, pochodzący z innych źródeł. Nieuzasadnione są także, w ocenie konsultanta, obawy przed infradźwiękami, ponieważ są one wszechobecne. Wytwarzane są np. przez grzmoty, słonie, czy wieloryby.

Wprawdzie w dokumencie nazwisko konsultanta krajowego nie pada, ale zdaniem oponentów turbin jest to działanie celowe.

– Jest on członkiem rady nadzorczej spółki trudniącej się wytwarzaniem i przesyłaniem energii elek-

trycznej, w tym wiatrowej – twierdzi Piotr Kodzis, przeciwnik budowy turbin w gminie Krasnopol. – Musimy przekonać ministerstwo, by przy kolejnych opiniach, a takie mają powstać, nie brało stanowiska prof. Pawłas pod uwagę, ponieważ jest stronnicze.

Tej treści pisma działacze przesyłają nie tylko do ministerstwa zdrowia, ale też środowiska oraz sejmowych, merytorycznych komisji.

Prof. Pawłas zapewnia, że to bzdura. – Jeżeli pojawia się takie samo nazwisko, to wyłącznie z powodu zbieżności – twierdzi.

Ze spółką, którą ma zarządzać konsultant jest tylko kontakt mailowy. Poprosiliśmy o informację, jak skontaktować się z panią Pawłas zasiadającą w radzie, ale odpowiedzi nie otrzymaliśmy. (hol)